

національних продуктивних сил, так і спеціалізації громад. Успішні бізнесові рішення й підтримка їх місцевою владою є фінансовим підґрунтям фіскальної спроможності території.

Реалізація реформи міжбюджетних відносин дозволила забезпечити формування нового зразка відносин щодо управління бюджетними ресурсами; завдяки зростанню більш ніж вдвічі дохідної спроможності місцевих бюджетів підвищено рівень їх фінансового забезпечення; повноваження органів місцевого самоврядування дозволяють встановлювати рівні ставок місцевих податків у встановлених законом межах та надавати пільги щодо з їх сплати; створено умови для мотивації органів місцевого самоврядування в частині нарощування дохідної частини місцевих бюджетів; змінені механізми вертикального міжбюджетного вирівнювання на більш прогресивний – горизонтальне вирівнювання податкової спроможності місцевих бюджетів – систему балансування видаткових повноважень, яка дозволяє зосереджувати більшу частину коштів на місцях; забезпечення споживачам якісних державних послуг шляхом розширення видаткових повноважень органів місцевого самоврядування; розширено ряд місцевих бюджетів, що мають взаємовідносини з державним [6].

Отже, на законодавчому рівні нині загалом забезпечено врегулювання питань повної бюджетної самостійності й фінансової незалежності місцевих бюджетів. З метою формування фінансової основи функціонування територіальних громад місцева влада має сприяти формуванню їх податкової спроможності для задоволення нагальних потреб економічного та соціального розвитку території.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. Дата оновлення 13.02.2022. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>. (дата звернення 22.04.2022).
2. Бюджетний кодекс України 08.07.2010 р. № 2456-VI. Дата оновлення 01.05.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>(дата звернення 02.05.2022)
3. Масгрейв Ричард А., Масгрейв Пеггі Б. Государственные финансы: теория и практика. / пер. с англ. Москва: Бизнес Атлас, 2009. 716 с.
4. Місцеві фінанси. Проблеми та шляхи вирішення: Асоціація міст України. URL: <https://auc.org.ua/galuz/miscsevifinansy#problems>(дата звернення 29.04.2022).
5. Місцеві бюджети 2021: які доходи й видатки. Бухгалтерія для бюджету та ОМС, 26.02.2021 р. URL: <https://www.budgetnyk.com.ua/article/129-mstsev-byudjeti-2021-yak-dohodi-y-vidatki>(дата звернення 02.05.2022).
6. Місцеві бюджети : Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/local-budgets>(дата звернення 04.05.2022).

УДК: 330.341

МАКСИМЕЦЬ В.В., студент 1 курсу магістратури
Науковий керівник – **ШЕВЧЕНКО А.О.**, канд. екон. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ПИВОВАРНОЇ ГАЛУЗІ

У роботі досліджено теоретичні аспекти та практичні напрямки забезпечення інноваційного розвитку підприємств пивоварної галузі та її інфраструктури, обґрунтовано основні напрямки впровадження інноваційних заходів для підвищення ефективності вітчизняного пивоваріння.

Ключові слова: інноваційний розвиток, підприємства пивоварної галузі, конкуренто-спроможність підприємств, економічна ефективність.

В сучасних умовах функціонування підприємств пивоварної галузі України впровадження у діяльність суб'єктів господарювання нових інноваційних управлінських, організаційних, маркетингових, техніко-технологічних ідей є запорукою їх успішного розвитку.

Згідно з законом України «Про інноваційну діяльність», інноваційна діяльність трактується як «діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок, що зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів та послуг [1].

Вітчизняна галузь пивоваріння потребує інноваційного шляху розвитку як в умовах сьогодення, так і в довгостроковій перспективі. Пивоварна галузь України динамічно розвивається та належить до таких, що робить значний вклад в бюджет. Однак, останнім часом, спостерігається скорочення обсягів виробництва та споживання пива. Це викликано зниженням купівельної спроможності населення через складну соціально-економічну ситуацію в країні та високим рівнем конкуренції в галузі. Досить низька активність та ефективність інноваційної діяльності підприємств пивоварної галузі пояснюється також заборонаю на рекламу пивної продукції, введенням ліцензування на торгівлю продукцією пивоваріння та високою вартістю інновацій. Не сприяло покращенню економічної діяльності і підвищення податкового навантаження на пивоварні підприємства.

Серед алкогольних напоїв пиво посідає перше місце за продажем і в 2019 році склало 18,4 млрд грн із загальної суми роздрібного продажу алкогольних напоїв 53,4 млрд грн. Станом на квітень 2021 року в Україні налічувалася 241 пивоварня, а загальний обсяг виробництва пива в Україні складав 1,8 млрд літрів[2].

Однією із умов економічного зростання пивоварної галузі є формування конкурентних переваг пивоварних підприємств шляхом забезпечення їх інноваційного розвитку. Одним із факторів впливу на розвиток інноваційної діяльності в пивоварінні є збільшення фінансової підтримки через залучення позикових ресурсів. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 №28 «Про надання фінансової державної підтримки[3] була розроблена Державна програма «Доступні кредити 5-7-9%». Метою програми є «сприяння розвитку суб'єктів підприємництва, збільшення обсягів виробництва, енергоефективності, впровадження інновацій»[4].

Освоєння нових технологій в галузі є рушійною силою забезпечення інноваційного розвитку. В Україні набуває поширення споживання «живого» пива, яке виробляється на невеликих підприємствах та розвиток крафтових пивоварень. Обсяг внутрішнього ринку крафтового пива складає 61 млн літрів (рис).

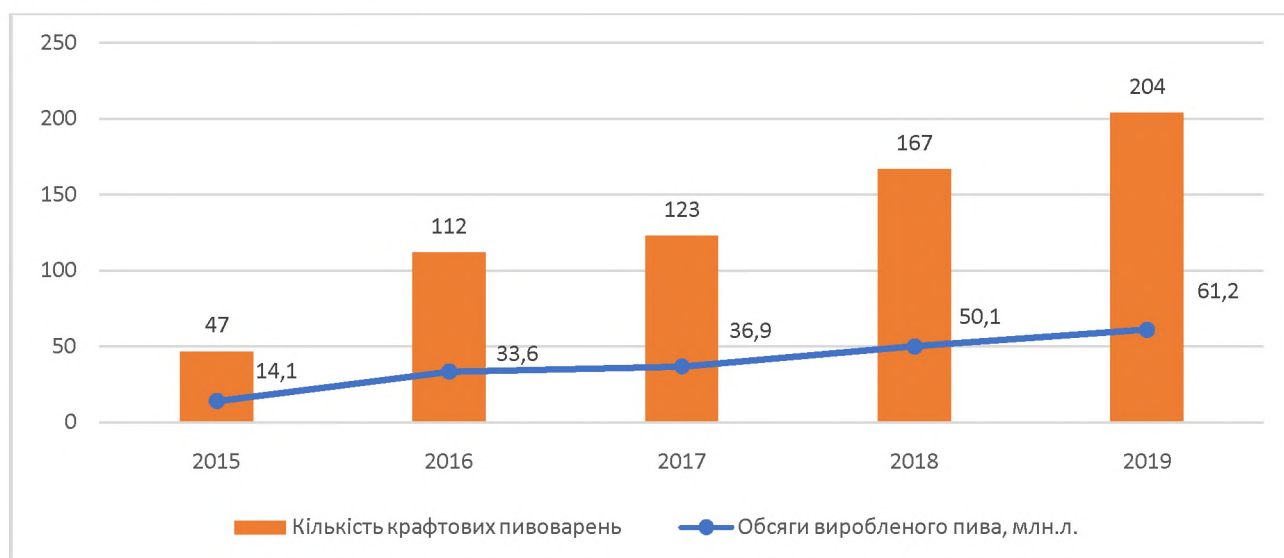


Рис. Динаміка розвитку крафтових пивоварень в Україні протягом 2015-2019 рр.

Частка крафтового пива в Україні складає близько 3% від вітчизняного ринку і швидко розвивається[2].

Доцільним є впровадження інноваційних методів управління асортиментом (випуск безалкогольного пива та квасу) та використання нових більш зручних засобів пакування пива. Так в 2021 році значно зросли обсяги продажів пива через мережі супермаркетів завдяки пакуванню пива в банці.

Отже, ринок пива в Україні стрімко розвивається. Тому підприємства пивоварної галузі потребують впровадження інноваційних заходів для підвищення ефективності вітчизняного пивоваріння, удосконалення продукту та забезпечення підтримки конкурентоспроможності галузі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України про інноваційну діяльність № 40-IV від 04.07.2002. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/40-15>. (дата звернення: 15.05.2022).
2. Аналіз ринку пива. URL : <https://pivnoe-delo.info/2021/04/15/brdo-provel-analiz-ukrainskoj-pivovarennoj-otrasli-i-podgotovil-programmnyj-dokument/> (дата звернення: 15.05.2022).
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 №28 «Про надання фінансової державної підтримки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/28-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 15.05.2022).
4. Державна програма «Доступні кредити 5-7-9%». URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=bcc6bfc5-aa0a-4712-ae98-928855c59be5&title=ProgramiPidtrimkiInnovatsiinoiDiialnosti> (дата звернення: 15.05.2022).

УДК 519.22:311.14

НЕЧИТАЙЛО В.О., студент 2 курсу

Науковий керівник – **ЗАДОРЖНА Р.П.**, канд. екон. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАКОН ВЕЛИКИХ ЧИСЕЛ ТА ЙОГО РОЛЬ У СТАТИСТИЦІ

Досліджено сутність закону великих чисел та сферу його застосування в економіці та економічній статистиці для вивчення масових процесів. Охарактеризовано та диференційовано поняття динамічних та статистичних закономірностей.

Ключові слова: закон великих чисел, теорія ймовірності, статистика, динамічна закономірність, статистична закономірність, статистична сукупність.

Закон великих чисел (ЗВЧ) – це закон теорії ймовірності, що формує засади статистичної методології і використовується статистикою для дослідження явищ суспільного життя. ЗВЧ забезпечує зв'язок між теорією ймовірностей та закономірностями, що притаманні випадковим явищам при здійсненні за ними масових спостережень [1, с. 102].

При великій кількості спостережень формується стійкість характеристик випадкових величин, тобто їх середній результат (частота події, середнє значення випадкової величини) можуть бути передбачені з високим рівнем вірогідності.

Оскільки на практиці кількість спостережень обмежена, то статистична величина неминує супроводжуватися похибкою. За однакового числа досліджень закономірність подій тим точніша, чим менша його розсіяність (дисперсія). Тобто закономірність поодиноких подій вимагає більшого числа спостережень, ніж частих масових, адже відображається менш точно.

Завдяки **закону великих чисел** можна зрозуміти, як на основі великої кількості на перший погляд випадкових спостережень простежується певна закономірність соціально-економічних явищ.

В якісно однорідних сукупностях закономірність можна простежити при наявності великої кількості об'єктів. І чим більша їх кількість, тим вища точність дослідження.

Закономірність являє собою повторюваність, послідовність та порядок у розвитку соціальних явищ. Вона може проявлятися по-різному. Розрізняють два види закономірностей, – динамічну та статистичну.

Динамічна закономірність – це така закономірність, яка виявляється в кожному окремому випадку і не залежить від кількості одиниць, які ми спостерігаємо. Динамічні закономірності